Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0325

Koondatud töötajate toetuseks loodud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmine: Rootsi taotlus – EGF/2025/003 SE/Northvolt

Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2025. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus koondatud töötajate toetuseks loodud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta (Rootsi taotlus – EGF/2025/003 SE/Northvolt) (COM(2025)0621 – C10-0270/2025 – 2025/0326(BUD))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2025)0621 – C10-0270/2025),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/691, millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1309/2013[1] (edaspidi „EGFi määrus“),

– võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027[2], mida on muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2024/765[3], eriti selle artiklit 8,

– võttes arvesse 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist

---

1 ELT L 153, 3.5.2021, lk 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
2 ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 Nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/765, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava[4], eriti selle punkti 9,

– võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust,

– võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A10-0239/2025),

A. arvestades, et liit on kehtestanud õigusnormid ja loonud eelarvevahendid, et anda lisaabi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste või üleilmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning aidata neil tööturule tagasi pöörduda; arvestades, et abi andmiseks makstakse töötajatele ja ettevõtetele, mille heaks nad töötasid, rahalist toetust;

B. arvestades, et Rootsi esitas taotluse EGF/2025/003 SE/Northvolt, et saada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist (EGF) rahalist toetust seoses 6486 töötaja koondamisega[5] NACE Revision 2 osa 71 (arhitekti- ja inseneritegevused; tehniline katsetamine ja analüüs) alla kuuluvas majandussektoris Övre Norrlandi (SE33), Stockholmi (SE11) ja Östra Mellansverige (SE12) piirkondades, kus 5829 töötajat koondati taotluse aluseks oleval vaatlusperioodil 28. novembrist 2024 kuni 28. märtsini 2025 ja 657 töötajat koondati enne või pärast vaatlusperioodi;

C. arvestades, et taotlusega hõlmatud vaatlusperioodil toimus kokku 5829 koondamist, sealhulgas 5561 töötaja koondamine Northvolt ABs (Northvolt) ja selle tütarettevõtjates[6], ning 268 töötaja koondamine Northvolti kaheksa tarnija ja tootmisahela järgmise etapi tootja juures;

D. arvestades, et taotlus põhineb EGFi määruse artikli 4 lõike 2 punkti a kohastel sekkumiskriteeriumidel; arvestades, et 657 koondatud töötaja puhul, kes lõpetasid oma tegevuse enne või pärast neljakuulist vaatlusperioodi, on võimalik luua selge põhjuslik seos sündmusega, mis põhjustas koondatud töötajate tegevuse lõppemise vaatlusperioodil, nagu on nõutud EGFi määruse artikli 6 lõikes 2;

E. arvestades, et Northvolt oli spetsialiseerunud arhitekti- ja inseneritegevustele, tehnilisele katsetamisele ja akude tootmisele; arvestades, et ettevõte esitas 12. märtsil 2025 pankrotiavalduse tootmisraskuste tõttu, eelkõige ülepakkumise tõttu, mille põhjustas tihe konkurents peamiselt Hiinast pärit impordiga, mis domineerib

---

4 ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 EGFi määruse artikli 3 tähenduses.

6 Sealhulgas Northvolti ja Volvo Carsi ühisettevõtted, milles Volvo Cars omandas 2025. aasta alguses kõik aktsiad, et olla nende ettevõtete ainuomanik.

üleilmsel turul ja moodustab kogu maailmas üle 80 % akutootmisest;

F. arvestades, et Euroopa vajab tugevat ja konkurentsivõimelist akutööstust, et vähendada kahjulikku strateegilist sõltuvust ja tugevdada oma tööstuslikku autonoomiat ning saavutada kliima- ja energiasüsteemi ümberkujundamise eesmärgid; arvestades, et akutööstus ja tarnijad tegutsevad olukorras, mida iseloomustavad suured energia- ja kapitalikulud, tootmisviivitused, ülemaailmsed turumoonutused ning kolmandate riikide tootjate, eelkõige Hiina kasvav konkurentsisurve[7];

G. arvestades, et Rootsi avalik tööturuasutus (Arbetsförmedlingen) pakub meetmete riiklikku eel- ja kaasrahastamist;

H. arvestades, et ELi ja liikmesriigi õiguses sätestatud nõuded kollektiivse koondamise kohta on täidetud;

I. arvestades, et EGFi rahalist toetust tuleks peamiselt kasutada aktiivseteks tööturupoliitika meetmeteks ja individuaalseteks teenusteks, mille eesmärk on aidata toetusesaajatel naasta kiiresti inimväärsele ja püsivale tööle oma algsel tegevusalal või muus valdkonnas ning valmistada neid samal ajal ette keskkonnahoidlikuma ja digitaalsema Euroopa majanduse jaoks;

J. arvestades, et määruse (EL, Euratom) 2020/2093 (mida on muudetud määrusega (EL, Euratom) 2024/765) artikli 8 kohaselt ei tohi EGFist antav toetus ületada iga-aastast maksimumsummat, milleks on 30 miljonit eurot (2018. aasta hindades);

1. nõustub komisjoniga, et EGFi määruse artikli 4 lõike 2 punktis a sätestatud tingimused on täidetud ja Rootsil on õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust summas 8 526 322 eurot ehk 60 % kogukulust, mis on 14 210 537 eurot ja sisaldab individuaalsete teenuste kulusid summas 13 663 977 eurot ning ettevalmistus-, haldus-, teavitamis- ja reklaami- ning kontrolli- ja aruandluskulusid summas 546 560 eurot;

2. märgib, et Rootsi ametiasutused esitasid taotluse 16. juunil 2025 ning pärast Rootsilt lisateabe saamist viis komisjon taotluse hindamise lõpule üle nelja kuu hiljem, 28. oktoobril 2025, ja andis sellest Euroopa Parlamendile teada samal päeval; rõhutab, kui oluline on tuntavalt lühendada EGFist toetuse taotluse esitamise ja rahastamisotsuse tegemise vahelist aega, et tagada rahalise toetuse viivitamatu kasutuselevõtmine; rõhutab vajadust lihtsustada ja kiirendada sisemenetlusi, säilitades seejuures täielikult institutsioonilise tasakaalu, eelkõige Euroopa Parlamendi kui

---

[7] Komisjoni 2026. aasta tööprogramm, Euroopa iseseisvuse aeg, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en.

eelarvepädeva institutsiooni õigused;

3. märgib, et taotlus puudutab 6486 koondatud töötajat, keda mõjutas Northvolti ulatuslik restruktureerimine, mis viis tänapäeva Rootsi suurima pankrotini; märgib lisaks, et kokku 5800 koondatud töötajat on sihtrühma kuuluvad toetusesaajad, kellelt eeldatakse meetmetes osalemist;

4. võtab teadmiseks, et Skellefteå linnale avaldas töökohtade koondamine ränka mõju ja töötuse määr tõusis seal eelmisel aastal 8,2 %ni; võtab teadmiseks, et enamikul koondatud töötajatest on kõrge haridustase ja nad on alla 54-aastased ning neil on erialaoskused akude tootmise ja inseneriteaduste valdkonnas; rõhutab, et piirkonna struktuurse tagasilanguse vältimiseks on vaja kiiresti tegutseda ning et pikaajalise majandusliku ja sotsiaalse kerksuse tagamiseks on oluline soodustada kvaliteetseid ja tulevikku suunatud töökohti;

5. märgib, et 2025. aasta augusti seisuga on Ameerika idufirma Lyten, kes on liitium-väävelakude alal ülemaailmne liider, sõlminud siduva lepingu 2025. aasta lõpuks Northvolti ülejäänud varade omandamiseks Rootsis, Saksamaal ja Poolas, ning kavatseb koondatud töötajad uuesti tööle võtta, arvestades suutlikkust pakkuda neile piirkonnas samaväärseid ametikohti; rõhutab, et tööturule naasmist tuleks pidada esmaseks võimaluseks ja et ülevõtmise korral tuleks kõik kasutamata summad komisjonile tagasi maksta;

6. tuletab meelde, et kokkuleppel ametiühingute ja sotsiaalpartneritega sisaldavad kõigile töötajatele osutatavad individuaalsed teenused järgmisi meetmeid: põhjalik hindamine ja individuaalne planeerimine, tööotsingud ja juhendamine, oma ettevõtte loomise toetamine ja investeerimistoetused, tööturukoolitus, koolituskursused, eritoetus tööturule sisenemiseks või edasiõppimiseks, toetused ja digioskuste koolitused; tuletab meelde, et Rootsi ametivõimud peavad tunnustama liidu rahastamise päritolu ja tagama selle nähtavuse ning rõhutama liidu lisaväärtust sekkumisel, andes arvukatele sihtrühmadele, sealhulgas toetusesaajatele, kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele, sotsiaalpartneritele, meediale ja üldsusele sidusat, asjakohast ja sihipärast teavet;

7. rõhutab, et koondatud töötajate kvalifikatsioon ja oskused on endiselt määrava tähtsusega, et saavutada tulevikukindel Euroopa majandus, mis suudab rohepöörde ellu viia; on seetõttu seisukohal, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine peab toimuma laiema poliitilise lahenduse raames, et tagada mõjutatud töötajatele piisavad võimalused, mis vastavad nende kvalifikatsioonile ja oskustele;

8. nõuab rakendatud meetmete põhjalikku lõpphindamist, sealhulgas

selget teavet selle kohta, kuidas vahendeid on kasutatud ja kas neid kasutati kooskõlas heakskiidetud kavadega, eelkõige otsese rahalise toetuse puhul, nagu idufirma- ja investeerimistoetus; soovib lisaks andmeid tööturule edukalt naasnud töötajate arvu ning koolituse ja täiendõppe läbinud töötajate arvu kohta;

9. märgib, et Rootsi hakkas sihtrühma kuuluvatele toetusesaajatele individuaalseid teenuseid osutama ja EGFi rakendamisega seotud halduskulusid kandma 25. oktoobril 2024 ja EGFist rahalise toetuse saamise tingimustele vastab seega esimesel juhul ajavahemik alates nimetatud kuupäevast kuni 24 kuu möödumiseni ja teisel juhul kuni 31 kuu möödumiseni rahastamisotsuse jõustumise kuupäevast;

10. märgib, et Rootsi ametiasutused on kinnitanud, et kavandatud meetmetele juurdepääsul ja nende rakendamisel järgitakse võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtteid ning välditakse topeltrahastamist;

11. kordab, et EGFi toetus ei tohi asendada meetmeid, mida äriühingud peavad võtma riigisisese õiguse ja kollektiivlepingute kohaselt;

12. rõhutab tungivat vajadust, et liit töötaks tihedas koostöös liikmesriikide ja piirkondadega välja sidusad ja koordineeritud meetmed konkurentsivõime ja strateegilise sõltumatuse tagamiseks, et kaitsta Euroopa tulevikukindlat tööstuslikku tööhõivebaasi, mis vastab Euroopa tööstusliku autonoomia nõuetele ja tugevdab liidu positsiooni strateegilistes sektorites, näiteks akutööstuses ja selle allhanketööstuses, edendades samal ajal liidu rohe- ja digipööret; rõhutab, et ainult tugev, vastupidav ja kestlik Euroopa majandus suudab tulemuslikult ära hoida ulatuslikke koondamisi, vähendades seeläbi vajadust EGFi sekkumise järele; rõhutab vajadust tagada liidu rahastuse selge tunnustamine ja nähtavus, et rõhutada selle lisaväärtust ja EGFi kehastatavat Euroopa solidaarsust; nõuab toetusesaajate, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste, sotsiaalpartnerite, meedia ja laiema üldsuse järjepidevat ja sihipärast teavitamist; taunib asjaolu, et liidu akutööstus kannatab subsiidiumide tõttu, mida Hiina valitsus annab oma tootjatele, moonutades ülemaailmset konkurentsi;

13. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

14. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

koondatud töötajate toetuseks loodud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta (Rootsi taotlus – EGF/2025/003 SE/Northvolt)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2025/2661).